

"Thomas Q. Christensen"
<TQC@da.dk>

14-03-2008 15:21

Til <Helle.Kristensen@uvm.dk>

cc "Susanne Borvang" <SUB@da.dk>, "Jette Lone Andersen"
<JLA@da.dk>

bcc

Emne VS: Høring af forslag til lov om pædagogikum i de
gymnasiale uddannelser

SDH historik: 14-03-2008 15:34:38 - Overført til sag nummer 052.017.021 :
Forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser, med
svarløbenummer 569.797.023.

Til Undervisningsministeriet
Helle Kristensen

Høring over forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Under henvisning til mail af 27. februar, jeres reference: 052.017.021, skal Dansk Arbejdsgiverforening meddele, at DA ikke har kommentarer til udkastet til lovforslaget. Vi henviser i øvrigt til de selvstændige høringssvar fra vores medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Thomas Q. Christensen
Konsulent

Fra: Helle.Kristensen@uvm.dk [mailto:Helle.Kristensen@uvm.dk]

Sendt: 27. februar 2008 15:51

Til: Dansk Arbejdsgiverforening; Info@Danskeerhvervsskoler.Dk; Di@Di.Dk; Dm@Dm.Dk; Dtl@Dtl.Dk; Dgs@Dgsnet.Dk; Regioner@Regioner.Dk; Dsf@Dsfnet.Dk; Dus@Dlf.Dk; Dkuni@Dkuni.Dk; Del-Adm@Delud.Dk; Djoef@Djoef.Dk; Per.Rye@Uuvendssyssel.Dk; Eeo-Sek@Eeo.Dk; Rektor@Mail.Gsk.Dk; Mmr@Mmr.Fo; Kiiip@Gh.Gl; Gymbf@Gymbf.Dk; Gl@Gl.Org; Mail@Rektorforeningen.Dk; Hl@Hl.Dk; Ida@Ida.Dk; Buf@Buf.Kk.Dk; Lvu@Lvu.Dk; Lh@Handelselever.Dk; Info@Laknet.Dk; Dma@Vuc.Dk; Vtu@Vtu.Dk; Private@Gymnasier.Dk; Uc-Dk@Uc-Dk.Dk; Steen.Lassen@uvm.dk; Kammerjensen@Webspeed.Dk

Emne: Høring af forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Reference: 052.017.021

Hermed sendes forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser i høring.

Høringsfristen udløber **tirsdag den 25. marts 2008 kl. 11.**

Med venlig hilsen

Fuldmægtig Helle Kristensen
Undervisningsministeriet
Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Indholdskontoret
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

danske erhvervsskoler

erhvervsskolernes ledere

Undervisningsministeriet
Att.: Helle Kristensen
Helle.Kristensen@uvm.dk
Afdelingen for de gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26,
1220 København K

14. marts 2008
UE/3265

Vedr.: Høring om lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Danske Erhvervsskoler (fusion af FS og HFI) er blevet anmodet om svar på høring om lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

Foreningen har følgende bemærkninger:

Erhvervsskolerne er meget tilfredse med, at der nu kommer fælles pædagogikumordning for alle de gymnasiale uddannelser, med mulighed for at målrette enkelte moduler mod de gymnasiale uddannelser hver især. Der er også stor tilfredshed med, at ordningen gøres 1-årig. Vi mener dog, det kan være noget snævert og problematisk et gennemføre et forløb på 40 ECTS inden for det første års ansættelse, og vi kunne godt foreslå en lidt længere tidsfrist.

Vi har ved tidligere drøftelser om pædagogikum været meget positive over for en to-delt pædagogikum-ordning, hvor der både er grundforløb og efteruddannelsesforløb indarbejdet i lovgivningen. Vi beklager, at der i lovforslaget ikke er taget højde for denne model.

Vi er meget tilfredse med, at der bliver tale om ansættelser, som vi kender det fra erhvervsskolerne, og ikke om uddannelsesstillinger. På denne måde kan der ske rekruttering efter behov. Den valgte styring af økonomien må ikke udgøre barriere for rekrutteringen, hvilket betyder, at skoler, der ansætter kandidater, skal ha' udgifterne til uddannelsen dækket. Vi kan ikke tage endeligt stilling til styringsmodellen før vi kender de økonomiske rammer, der bliver gældende for ordningen.

Poul Søe Jeppesen
Formand for udvalget for de erhvervsgymnasiale uddannelser
Danske Erhvervsskoler – erhvervsskolernes ledere.

DANSK INDUSTRI
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377 - Fax 3377 3300
di@di.dk - www.di.dk

Undervisningsministeriet
Att.: Helle Kristensen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

25. marts 2008
bcp

Deres sagsnr.:
052.017.021

Høring af forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

DI har modtaget forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser i høring.

DI er positiv over for at sikre en høj kvalitet af pædagogikumuddannelsen til de gymnasiale uddannelser og en mere fleksibel anvendelse af lærerressourcerne. DI ser ensartede rammer for pædagogikumuddannelsen på tværs af de gymnasiale uddannelser som et naturligt led i at sikre en ligeværdig opfattelse af de gymnasiale uddannelser - både hos elever, forældre og undervisere. Vel at mærke rammer, som understøtter de gymnasiale uddannelsers forskellige profiler.

DI er dog bekymret for monopoliseringen af pædagogikum, i og med at pædagogikum i udgangspunktet skal foregå på universitetet, og at universiteterne kun i særlige tilfælde kan indgå aftaler med professionshøjskoler, som den nuværende udbyder af pædagogikum for lærere på erhvervsskolerne (Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse -DEL), er en del af. Efter DI's opfattelse bør det være akkrediteringsrådet, der godkender udbydere af pædagogikum. Udbyder bør ikke på forhånd være begrænset til universiteter.

DI er samtidig bekymret for, at en ny fælles pædagogikumuddannelse kommer for langt væk fra virksomhederne. Det bør derfor sikres, at der fortsat er mulighed for at blive fritaget for krav om pædagogikum, hvis der er tale om relativt få timers undervisning, så man f.eks. giver mulighed for, at virksomhedsfolk fortsat kan undervise på f.eks. htx.

Det skal samtidig anbefales, at der sikres tilstrækkelige muligheder for efteruddannelse af lærere, der i fremtiden måtte have behov for sidefagssupplering, nu hvor denne del af pædagogikum bortfalder. Det kan f.eks.

være relevant for personer, med en kandidatgrad, som først vælger lærergerningen efter måske 5-10 års erfaringer fra det øvrige arbejdsmarked.

DI er positiv over for, at gymnasierne selv skal dimensionere behovet for antal ansatte i pædagogikumstillinger fremover. Modellen byder dog også på en ændret finansiering heraf, svarende til den der i dag gælder for pædagogikum til undervisning på htx og hhx, hvor en del af tilskuddet er indeholdt i det generelle taxameter og en del gives særskilt til pædagogikumstillinger.

DI mener, at midlerne i udgangspunktet bør følge kandidaten, og ikke være indeholdt i et generelt taxameter. Omvendt er det svært, at finde en model, som både tilgodeser den nuværende finansiering af pædagogikum til htx og hhx og det almene gymnasium, uden at nogle parter vil "føle", at de ikke får dækket sine udgifter. Dermed er der risiko for, at der ikke vil blive oprettet tilstrækkelig antal pædagogikumstillinger. DI skal derfor anbefale, at etableringen af pædagogikumstillinger følges nøje for at sikre, at det nødvendige antal stillinger oprettes, så lærermangel undgås.

For at sikre en fælles kvalitet af undervisningsbeviser, skal DI endvidere anbefale, at det tilføjes eksplicit i loven, §15, stk. 2, at skolelederen udsteder undervisningsbevis på baggrund af bl.a. konsultation af tilsynsførende. Lovforslaget bemyndiger alene skolelederen til at udstede bevis for undervisningskompetence.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Forskningspolitisk chef

/Berit Kjær Petersen
Konsulent

Undervisningsministeriet
Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Helle.Kristensen@uvm.dk

17. marts 2008
J.nr. 2008-7050-01
DM
dm@dkuni.dk

Høringssvar vedr. forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Danske Universiteter takker for høring vedr. forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser, der er modtaget i høring fra Undervisningsministeriet ved mail af 27. februar 2008.

Danske Universiteter finder det positivt, at der med forslaget laves en fælles pædagogikumuddannelse for de gymnasiale uddannelser og at den centrale dimensionering af ordningen opgives.

Danske Universiteter finder det problematisk, at man med forslaget afskaffer den faglige sidefagssupplering på ½ år. Den faglige supplerings blev i sin tid indført, fordi man fandt, at det ikke var muligt at nå et tilstrækkeligt niveau i sidefaget. Vi er ikke bekendt med undersøgelser, der har dokumenteret, at dette ikke fortsat er tilfældet. Hvis sidefagssuppleringen afskaffes, vil Danske Universiteter foreslå, at der til sidefagskandidater, der opnår ansættelse i gymnasieskolen, tildeles et antal klip eller lignende til efteruddannelse i sidefaget efter aftale med skolens rektor.

Derimod er det tilfredsstillende, at omfanget af teoretisk pædagogikum er uændret. Et omfang på 20 ECTS til den teoretiske del svarer nogenlunde til de arbejdstimer en kandidat med to fag har til rådighed i en uddannelsesstilling i det nuværende pædagogikum.

Danske Universiteter finder det beklageligt, at Pædagogikum II-forløbet, som indgik i en tidligere præsenteret plan for en fremtidig pædagogikumordning, ikke indgår i lovforslaget. Der påhviler de kommende lærere inden for ungdomsuddannelserne en stor faglig, didaktisk og pædagogisk opgave, når 95 % af en årgang skal erhverve en ungdomsuddannelse. Et Pædagogikum II-forløb vil give lærerne flere værktøjer til at klare den opgave. Danske Universiteter opfordrer derfor Undervisningsministeriet til at lade Pædagogikum II-forløbet indgå som en integreret del af pædagogikumordningen.

§ 3, stk. 3

Det fremgår, at pædagogikum skal gennemføres inden for det første år efter ansættelsen. Danske Universiteter vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at de nuværende kandidater i en et-årig uddannelsesstilling i alle evalueringer fremhæver, at forløbet er meget presset og ikke efterlader det fornødne rum til refleksion over egen undervisning i relation til det teoretiske stofområde. Danske Universiteter vil i forlængelse heraf foreslå, pædagogikum påbegyndes inden for det første år efter ansættelsen med krav om gennemførelse senest ved udgangen af det andet års ansættelse.

Det er problematisk, at ordningen er udformet som en vekseluddannelse bestående af en række teoretiske moduler og undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed. Hvis alle disse aktiviteter skal foregå inden for et år, støder man på store logistiske problemer: Planlægningen af fagdidaktiske kurser, som i sagens natur foregår for kandidater fordelt ud på samtlige fag, skal samordnes med andre kurser, nogle fælles for de fire skoleformer, andre separat. Samtidig skal der være plads til "ubrudte undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed".

§ 6, stk. 2

Det bestemmes i lovforslaget, at studieordningen for teoretisk pædagogikum godkendes af Undervisningsministeriet. Danske Universiteter vil anbefale, at den sædvanlige måde for fastsættelse af uddannelsesregler ikke fraviges, nemlig at ministeriet fastsætter rammerne for uddannelsen i bekendtgørelsen således som det også bestemmes i § 6, stk. 3, men at de nærmere regler i studieordningen fastsættes af den udbydende institution. Nævnet bestemmelse i § 6, stk. 2 bør derfor udgå.

Afslutningsvis skal Danske Universiteter påpege to forhold: For det første er ordningen underfinansieret i henhold til beregninger fra Aarhus Universitet. For det andet er tidsplanen problematisk. Hvis udbudsrunden først kan gennemføres efter sommerferien, vil det være meget vanskeligt at skabe til nok til at udarbejde studieordning, udvikle kurser og etablere den nødvendige organisation, så teoretisk pædagogikum kan gennemføres fra august 2009. Danske Universiteter anbefaler derfor at udskyde ikrafttrædelsestidspunktet.

Udkastet har været sendt i høring på universiteterne. Vedlagt er høringssvar fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet. Danmarks Tekniske Universitet og IT-Universitetet har meddelt, at de ingen bemærkninger har til forslaget.

Med venlig hilsen

f. Jens Oddershede

Danske Universiteter
Sekretariatet
Fiolstræde 44, 1.th.
1171 København K

Høring om forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser (pædagogikumloven)

Universitetet har den 28. februar 2008 modtaget lovforslag om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser i høring.

Universitetet har gennemgået lovforslaget og har i og for sig ingen bemærkninger til forslaget som det fremtræder.

Universitetet noterer sig dog med beklagelse, at det efterhængte pædagogikum II-forløb, som indgik i en tidligere præsenteret plan for en fremtidig pædagogikumordning, ikke indgår i lovforslaget.

Universitetet finder det mindre visionært at pædagogikum II-forløbet ikke er en del af pædagogikumuddannelsen såvel som efter- og videreuddannelse af gymnasielærere ikke er indtænkt i lovforslaget. Et sådant uddannelsesforløb på masterniveau vil klart styrke fagdidaktikken og dermed de gymnasiale uddannelsers faglige niveau, ligesom det kan være platform for gode, faglige kontakter mellem universitet og gymnasiesektor.

Universitetet håber at Undervisningsministeriet vil genoverveje muligheden for at lade pædagogikum II-forløbet indgå som en integreret del af pædagogikumordningen.

10. MARTS 2008

UDDANNELSESSTRATEGISK
SEKRETARIAT

FIOLSTRÆDE 22
1171 KØBENHAVN K

TLF +45 33 14 15 36
DIR +45 35 32 28 89
FAX +45 35 32 28 92

mem@adm.ku.dk
www.ku.dk

REF: MEM

SAG: 003-0067/08-7160

Sagsnr. oplyses ved henv.

Med venlig hilsen

Merethe Markvard
Souschef

DANSKE UNIVERSITETER

11 MRS. 2008
2008-7050-01
J.NR.
LØBENR. 3

Danske Universiteter

PROREKTOR

Dato: 13. marts 2008

Journalnr: AU-2007-520-055
Reference: gtl

Direkte tlf: 8942 1077
E-post: nis@adm.au.dk

Afsenders CVR-nr:
41-82-66-14

Bemærkninger til forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Hermed fremsender Aarhus Universitet svar på høring af forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser fremsat og sendt i høring af Undervisningsministeriet. Høringssvaret fremsendes gennem Danske Universiteter.

Høringssvaret er inddelt i tre dele: Generelle bemærkninger, konkrete bemærkninger og kommentarer til lovforslaget. De er anført i nævnte rækkefølge nedenfor.

Generelle bemærkninger

Aarhus Universitet betragter gymnasiepædagogikum som en meget interessant udviklingsopgave, som universitetet gerne påtager sig. De rammer for ordningen som præsenteres i det fremlagte lovforslag, giver imidlertid anledning til betænkeligheder: Den oprindelige model er blevet beskåret idet Pædagogikum II er fjernet. Der er en betydelig underfinansiering i ordningen som den fremstår nu, og endelig er der indbygget store logistiske problemer.

DANSKE UNIVERSITETER

Nedenfor er de væsentligste forringelsespunkter beskrevet:

Pædagogikum II er fjernet

For det første er Pædagogikum II er fjernet, både i lovforslaget og i bemærkningerne. Denne del af ordningen, som skulle gennemføres i første fire år efter bestået pædagogikum og bestå af større og mindre kursusforløb og af supervision, gav mulighed for at sammentænke gymnasiepædagogisk og universitetspædagogisk efter- og videreuddannelse og havde således meget attraktive perspektiver for universitetet.

Derudover påhviler der de kommende lærere inden for ungdomsuddannelserne en stor faglig, didaktisk og pædagogisk opgave når 95 % af en årgang skal erhverve sig en ungdomsuddannelse. Dette mål kræver af lærerne mere end de værktøjer der tilbydes kandidaten i Pædagogikum I,

13 MRS. 2008

2008-7050-01
7

Rektoratet
Aarhus Universitet
Bygning 1431
Nordre Ringgade 1
8000 Århus C
Tlf: 8942 1111
Fax: 8619 7029
E-post: au@au.dk
Web: www.au.dk/

nemlig muligheden for at reflektere over egen praksis og herigennem udvikle personlige, praksisfunderede, faglige kompetencer i samspil med den skolekultur, som kandidaten indgår i og videreudvikler. Det havde universitetet gerne set blev tæt knyttet til en sammentænkning af gymnasie- og universitetspædagogisk forskningsbaseret efter- og videreuddannelse, ikke mindst for at sikre at den meget debatterede og kritiserede sammenkobling mellem teori og praksis bliver tilgodeset.

Store dele af opgaven er ufinansieret

For det andet er der en række afgørende usikkerheder i det fremlagte taxameter-budget:

- Lovforslaget lægger op til en helt afgørende satsning inden for forskning i gymnasiepædagogik, herunder forskning i områder som lærerprofessionen. Det er ikke finansieret i taxametret.
- Universitetet har foretaget beregninger af kursusafholdelsen og kan konstatere, at dækning af internatkurser er meget vanskelig med det fremlagte taxameterbudget.

Derudover har universitetet bemærket, at koordineringen af pædagogikum var genstand for megen kritik i evalueringsrapporten fra EVA, *Pædagogikum i det almene gymnasium* (2006), som bl.a. påpeger følgende:

”Der bør etableres en samlande instans med overblik over hele pædagogikumuddannelsen. Den vil kunne løse de koordineringsmæssige udfordringer på en mere tilfredsstillende måde end det sker i dag. Instansen skal bl.a. varetage kandidatens retssikkerhed og løfte de administrative, informations- og rådgivningsmæssige udfordringer på en professionel og brugervenlig måde. En samlet ansvarlig instans for teoretisk og praktisk pædagogikum vil også kunne styrke sammenhængen mellem teori og praksis så det ikke alene er op til den enkelte kandidat at skabe denne sammenhæng” (s. 7-8)

På baggrund af ovenstående vil universitetet bemærke, at de foreløbige udmeldinger om økonomien, som blev fremlagt i november, fremstår utilstrækkelige.

Negative erfaringer med etårig ordning

Det er for det tredje tydeligt at forslaget om den fremtidige pædagogikumordning bygger på de positive erfaringer med den nuværende ordning for stx-lærere. Men hvor den nye ordning er etårig, er den nuværende stx-ordning toårig (eller rettere: 1½-årig idet et halvt år er afsat til sidefagssupplering).

I den nuværende stx-ordning er der ganske vist mulighed for at gennemføre pædagogikum på et år, men denne model er kun for kandidater der i forvejen har en betydelig undervisningserfaring. Endvidere er ordningen meget kritiseret, især pga. de store planlægningsmæssige problemer der er

forbundet med at placere aktiviteterne i en vekseluddannelse inden for et skoleår.

Det nye forslags etårige ordning er altså baseret på gode erfaringer fra den toårige stx-ordning uden at der i forslaget er taget højde for kritikken af den nuværende etårige ordning.

Urealistisk tidsplan?

Endelig for det fjerde ser universitetet problemer i forhold til tidsplanen. Hvis udbudsrunderen først kan gennemføres efter sommerferien, vil det være meget vanskeligt at skabe tid nok til at udarbejde studieordning, udvikle kurser og etablere den nødvendige organisation, så teoretisk pædagogikum kan gennemføres fra august 2009.

Universitetet vil derfor anbefale at udskyde ikrafttrædelsestidspunktet.

Konkrete bemærkninger til lovforslaget

§ 2

Den sidste linje bør lyde "samt indsigt i fagenes samspil og uddannelsernes samspil med det omgivende samfund".

§ 4

Det vil være uheldigt hvis opgaven gives til "et eller flere universiteter". Udbud af den foreslåede vekseluddannelse af teori og praksis for alle ungdomsuddannelser er en meget kompleks opgave. Tilmed er det i den tidligere nævnte EVA-rapport påpeget at sammenhængen mellem de enkelte dele hidtil har været for svag, og kommende studieordninger må derfor sikre at problemet løses. Hvis opgaven lægges i hænderne på mere end et universitet, må det forudses at de organisatoriske og administrative opgaver bliver meget omfattende, og den økonomiske ramme vil blive stærkt forringet.

§ 5

Det rådgivende udvalg bør ikke kun have repræsentanter fra den gymnasiale sektor, men også fra de samarbejdsparter som medvirker sammen med universitetet. Dermed giver man mulighed for at de får del i den udvikling og kvalitetssikring som det rådgivende udvalg arbejder med.

§ 14

Forslaget om tildeling af merit er uheldigt idet der er uoverensstemmelse mellem at det er *rektor* der tildeler meritten, mens det er *universitetet* der forestår den uddannelse som meritten vedrører. Normalt beror en merit på en faglig vurdering af de ansvarlige udbydere af berørte uddannelse. Det bør også være gældende her således at universitetet behandler og giver merit.

Kommentarer til bemærkninger til lovforslaget

I *Almindelige bemærkninger* står, at pædagogikum skal give nyansatte lærere en *solid* baggrund for at kunne undervise, mens lovforslagets § 1, stk. 2 kun peger på *basale* kompetencer. Lovforslaget og bemærkninger har således tydeligt forskellige ambitionsniveauer.

Universitetet anbefaler at man fastholder bemærkningernes "*solid* baggrund". For det første kan fremtidens gymnasielærere ikke klare sig uden solide pædagogiske kompetencer, og for det andet vil et erklæret lavt ambitionsniveau virke begrænsende på universitetets udvikling af studieordninger m.v.

Hvis man omvendt fastholder "*basal* baggrund", peger formuleringen tydeligt på betydningen at et yderligere efter- og videreuddannelsesforløb, eksempelvis som det tidligere foreslåede Pædagogikum II-forløb, som en del af ordningen.

Til § 7 stk. 1

Det bør præciseres at en kandidat som hovedregel gennemfører pædagogikum i *alle sine fag* idet man dermed sikrer høj fagdidaktisk kvalitet i hele fagrækken og hos den enkelte underviser.

Der bør derefter tilføjes en bestemmelse om hvad man gør hvis det af praktiske grunde ikke kan lade sig gøre, eller hvis en underviser på et senere tidspunkt erhverver et nyt fag: I lighed med den nuværende ordning på stx bør man kræve at underviseren gennemfører et *fagdidaktisk kursus* i faget.

Til § 6 stk. 3

Når man læser bemærkningerne til § 6 og til § 8, tegner der sig et billede af en vekseluddannelse bestående af en række teoretiske moduler og undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed. Hvis alle disse aktiviteter skal foregå inden for et år, støder man på store logistiske problemer: Planlægningen af fagdidaktiske kurser, som i sagens natur foregår for kandidater fordelt ud på samtlige fag, skal samordnes med andre kurser, nogle fælles for de fire skoleformer andre separat. Samtidig skal der være plads til "*ubrudte* undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed".

Sporene fra de nuværende logistiske vanskeligheder på den etårige stx-ordning skræmmer, og AU har derfor lavet en foreløbig analyse af planlægningsopgaven. Konklusionen er at vi tvivler stærkt på at pædagogikum kan gennemføres hensigtsmæssigt på disse betingelser. Endvidere må den tidligere omtalte EVA-kritik om mangel på sammenhæng mellem den

A A R H U S   U N I V E R S I T E T

teoretiske og den praktisk del medføre at man undlader at gentage den nuværende ordnings uheldige struktur.

Som det fremgår af ovenstående, ser universitetet en række problemer i lovforslagets ramme for gymnasiepædagogikum, men vil gerne slå fast at ordningen under de rette forudsætninger er en meget interessant opgave. Universitetet har derfor investeret en del ressourcer i forarbejdet til denne høring og det kommende udbud. Universitetet ser derfor frem til at se det endelige lovgrundlag og står naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger.

PROREKTOR

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nina Smith'.

Nina Smith
prorektor

Ruth Jacobsen

Fra: Kirsten Fly Malling [kfm@sdu.dk]

Sendt: 14. marts 2008 09:57

Til: Daniel Madsen; RKS

Cc: Lisbeth Broegaard Petersen; Connie Bang Jensen, SDU; Karoline Pinholt; journal mailbox

Emne: Høring om forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser (pædagogikumloven)

Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

Syddansk Universitets j.nr. 514-2008.

Syddansk Universitet sendte i går høringssvar vedrørende forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser. Der er desværre sket en beklagelig formuleringsfejl i det indsendte høringssvar, hvorfor universitetet vil bede Danske Universiteter se bort fra det fremsendte. Syddansk Universitet vil bede Danske Universiteter i stedet benytte nedenstående høringssvar.

Danske Universiteter har ved e-mail af 28. februar 2008, j.nr. 2008-7050-01, anmodet universitetet om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser (pædagogikumloven).

Syddansk Universitet har følgende bemærkninger:

Med Syddansk Universitets viden om og erfaring med det nuværende pædagogikumforløb for de almengymnasiale uddannelser er det glædeligt at konstatere, at omfanget af teoretisk pædagogikum er uændret. Et omfang på 20 ECTS til den teoretiske del svarer nogenlunde til de arbejdstimer en kandidat med to fag har til rådighed i en uddannelsesstilling i det nuværende pædagogikum. Syddansk Universitet finder det imidlertid bekymrende, at man med forslaget ønsker en minimumsmodel med kun i alt 40 ECTS, og at man afskaffer sidefagssuppleringen i en tid, hvor man i øvrigt taler så meget om netop højneise af fagligheden.

I relation til § 3 stk. 3, hvoraf det fremgår, at pædagogikum skal gennemføres inden for det første år efter ansættelsen, vil Syddansk Universitet gøre opmærksom på, at de nuværende kandidater i en et-årig uddannelsesstilling i alle evalueringer fremhæver, at forløbet er meget presset og ikke efterlader det fornødne rum til refleksion over egen undervisning i relation til det teoretiske stofområde. Syddansk Universitet vil i forlængelse heraf foreslå, at pædagogikum påbegyndes inden for det første år efter ansættelsen **med et krav om gennemførelse senest ved udgangen af det andet års ansættelse.**

I relation til Bemærkninger til lovforslaget § 6 stk. 2 vil Syddansk Universitet gerne markere, at det i forbindelse med tilrettelæggelsen af kurserne i teoretisk pædagogikum er vigtigt, at kursusforløbene tilrettelægges, så de, i det omfang det er muligt, præsenterer kandidaterne for en progression, der af kandidaterne opleves som meningsfuld i forhold til progressionen i det praktiske pædagogikum. Det bør derfor sikres, at sammenhængen mellem teori og praksis bliver både mulig og tydelig.

DANSKE UNIVERSITETER

14 MRS. 2008

J.NR. 2008-7050-01
LØBENR.

10

Syddansk Universitet finder det endvidere beklageligt, at forslaget om et Pædagogikum II, som det fremgår af udkastet Pædagogikum 2009 af 31. august 2007 fra Undervisningsministeriet, ikke er en del af det foreliggende lovforslag. Et mere teoretisk funderet Pædagogikum II i forlængelse af et par års undervisningserfaring ville kunne give kandidaterne et godt afsæt for og incitament til videreudvikling i relation til egne kompetencer.

På rektors vegne

e.b.

Karoline Pinholt

Specialkonsulent, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1044

Mobil 6011 1044

Fax 6550 1090

E-mail kpi@sdu.dk

Web <http://intern.sdu.dk/enheder/ledelsessekr/ansatte/kap-4375/>

Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

DATE/REFERENCE
13. marts 2008 HSO

JOURNALNUMMER
2008-00-831/0014
Pædagogikloven hso.doc

DERES REFERENCE / JOURNALNUMMER

Høring om forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Roskilde Universitetscenter har modtaget ovennævnte til høring med svarfrist den 13. marts 2008. Roskilde Universitetscenter har følgende bemærkninger til lovforslaget:

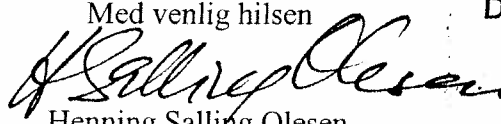
Roskilde Universitetscenter hilser velkomment, at der med lovforslaget skabes en fælles pædagogikumuddannelse for lærere i de gymnasiale uddannelser, og at den hidtidige centrale dimensionering af pædagogikum-stillingerne opgives. Hermed opnår de enkelte gymnasier bedre muligheder for at rekruttere det fornødne antal faste lærere, og får hermed bedre betingelser for at gennemføre det generationsskifte, de står over for i de kommende år.

Den fælles pædagogikumuddannelse giver RUC's kandidater mulighed for at vælge en mere fleksibel og tidssvarende gymnasielæreruddannelse, der giver adgang til et bredere arbejdsmarked inden for de gymnasiale uddannelser. Disse bredere karrieremuligheder vil være med til at gøre karrierevejen som gymnasielærer mere attraktiv for nyuddannede kandidater.

Hvis lovforslaget giver anledning til at ændre den gældende pædagogikumbekendtgørelse, vil Roskilde Universitetscenter anbefale, at de enkelte gymnasiers rektorer fortsat får ansvaret for at vurdere, hvorvidt en kandidat besidder faglig kompetence indenfor for et eller flere fag i den gymnasiale fagrække. Dette vil være i naturlig forlængelse af lovforslagets intention om at give de enkelte gymnasier gode muligheder for at sammensætte et tilstrækkeligt bredt og kvalificeret lærerkorps.

At gymnasierne får gode muligheder for at tiltrække, udvælge, fastansætte og uddanne et tilstrækkeligt antal nye gymnasielærere er en vigtig forudsætning for, at de studenter, der vælger at påbegynde en uddannelse på Roskilde Universitetscenter, er tilstrækkeligt kvalificerede.

Med venlig hilsen

Henning Salling Olesen
Prøktør

DANSKE UNIVERSITETER

14 MRS. 2008

J.NR.
LØBENR.

2008-7050-01
9

Undervisningsministeriet
gennem
Danske Universiteter

13. marts 2008

Ref.: PS/ambp

J.nr.: 2008-402/01-0051

DANSKE UNIVERSITETER

Om forslag til lov om pædagogikum

Ref.: UVM's skrivelse af 27.02.08, sagsnr. 052.017.021

Danske Universiteters mail af 28.02.08, j.nr. 2008-7050-01

1.3 MRS. 2008
J.NR. 2008-7050-01
LØBENR. 6

Aalborg Universitetet har disse kommentarer til forslaget:

1. Forslaget afskaffer den faglige supplerings på $\frac{1}{2}$ år i sidefaget. Den faglige supplerings blev i sin tid indført, fordi man fandt, at det ikke var muligt at nå et tilstrækkeligt niveau i sidefaget. Universitetet kender ikke til undersøgelser, der har dokumenteret, at dette ikke fortsat skulle være tilfældet. Videnskabsministeriet har i forbindelse med bekendtgørelsen om bachelor- og kandidatuddannelser anvist, at problemet kan løses ved, at de studerende stort set fra studiestart på bacheloruddannelsen vælger karrierevejen gymnasielærer. Denne forudsætning er imidlertid ikke helt realistisk.
2. Hvis sidefagssuppleringen afskaffes, vil universitetet foreslå, at der til sidefagskandidater, der opnår ansættelse i gymnasieskolen, tildeles *et antal klip eller lign. til efteruddannelse i sidefaget* efter aftale med skolens rektor.
3. Efter forslaget *bringes teoretisk pædagogikum på 20 ECTS i udbud*. Men vil i den forbindelse foreslå, at der sigtes mod en samarbejdsmodel mellem universiteterne, således at udbuddet kan finde sted i nærheden af kandidaternes skole.
4. Det bestemmes i lovforslagets § 6, stk.2, at studieordningen for teoretisk *pædagogikum* godkendes af undervisningsministeriet. Man vil anbefale, at den sædvanlige måde for fastsættelse af uddannelsesregler ikke fraviges, nemlig at ministeriet fastsætter rammerne for uddannelsen i bekendtgørelsen således som det også bestemmes i § 6, stk.3, men at de nærmere regler i studieordningen fastsættes af de udbydende institutioner. *Nævnte bestemmelse i § 6, stk.2 bør derfor udgå.*

5. Forslagets kapitel 3 har overskriften *Merit*, og det bestemmes, at skolens leder kan give "merit" for dele af pædagogikum. Der tænkes formentlig på fritagelse på baggrund af reelle kompetencer, hvorfor man skal foreslå, at sprogbrugen ændres hertil, og at *begrebet merit reserveres til universiteternes faglige bedømmelser af uddannelsesaktiviteter*.

På universitetets vegne

Preben Sørensen
Studiechef

13 MAR. 2008

Sagsnr.: 052.017.021

DANMARKS ERHVERVSPÆDAGOGISKE LÆRERUDDANNELSE

Undervisningsministeriet
Afd. for gymnasiale uddannelser
att. Helle Kristensen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

12. marts 2008

J.nr. 1.01.00/08+ 0.14.01/05

DEL's bemærkninger til forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Undervisningsministeriet anmoder i brev af 27. februar i år om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse (DEL) har som modtager af denne anmodning følgende bemærkninger:

1. Vi finder, at de grundlæggende principper for lovforslaget er væsentlige og hensigtsmæssige. Her tænkes på, at Pædagogikum beskrives som
  - en ansættelsesbetinget uddannelse
  - en fælles gymnasial uddannelse
  - en uddannelse, der grundlæggende er både teoretisk og praktisk (vekselvirkende).
2. Uddannelsens omfang på 40 ECTS point synes også at være hensigtsmæssig og håndterlig, idet pædagogikumkandidaten i sit første ansættelsesår således kan bringe både sin egen undervisning, sin teoretiske uddannelse og sin praktiske uddannelsesdel i spil i lige store dele.
3. Vi kan kun anbefale, at der nedsættes et rådgivende udvalg. Vi har i DEL gennem mange år haft stor gavn og nytte af at have et lignende rådgivende udvalg knyttet til vores udvikling og tilrettelæggelse af Pædagogikum for lærere ved erhvervsskoler, AMU-centre m.fl. (PG).

I bemærkningerne til lovforslaget refereres flere gange til DEL. Det betragter vi som en positiv gestus, idet vi gennem mange år har haft målgruppen "de erhvervsgymnasiale lærere" på PG. Vi er således bekendt med netop denne gym-

Fællesadministrationen
og Pædagogisk Sekretariat
Rosenørns Allé 31
1970 Frederiksberg C
Tlf.: 3524 7900
Fax: 3524 7910
www.delud.dk
E-mail: del-adm@delud.dk
E-mail: del-paed@delud.dk

DEL-Øst
Rosenørns Allé 31
1970 Frederiksberg C
Tlf.: 3524 7900
Fax: 3524 7940
www.delud.dk
E-mail: del-cph@delud.dk
Bibliotek
E-mail: del-lib@delud.dk

DEL-Syd
Forskerparken 10A
5230 Odense M
Tlf.: 6315 7950
Fax: 6315 7940
www.delud.dk
E-mail: del-ode@delud.dk

DEL-Nord
Kongsvang Allé 35
8000 Århus C
Tlf.: 8744 0600
Fax: 8744 0612
www.delud.dk
E-mail: del-aarh@delud.dk

nasiale profil, og vi har genereret mange erfaringer og viden om planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af PG med særligt henblik på denne målgruppe.

Vi håber således, at vi bliver inddraget konkret i udfoldelsen af den kommende pædagogikumordning for de gymnasiale lærere. Her tænkes mere præcist på den særlige erhvervspædagogiske profilering i enkelte moduler eller delmoduler.

Der er dog to forhold i forbindelse med lovudkastet, som giver anledning til ændring;

- Der er ikke noget i formuleringerne, eksempelvis i formålsparagraffen (§2) eller i bemærkningerne til lovudkastet, som peger fremad i form af efter- videreuddannelse eller senere opfølgning og ajourføring af pædagogikum. Da Pædagogikum er en forholdsvis kort ”pædagogisk grunduddannelse”, kan det anbefales, at det tydeligt fremgår, at den danner grundlag for efterfølgende kompetenceudvikling af de gymnasiale undervisere. Dette må betragtes som uomgængelig nødvendigt i et samfund under hastige forandringer.
- 40 ECTS point (20+20) angiver som ovenfor antydning en lavbureaukratisk, fleksibel og overskuelig volumen. Så langt så godt, men det kan alligevel undre, at valget ikke er faldet på for eksempel 60 ECTS point tilrettelagt over 1½ år, sådan at uddannelsen niveau- og volumenmæssigt kunne søges indplaceret i eller sammenlignes med andre uddannelser i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser.

Tilbage står dog et billede af et ukompliceret og håndterligt lovudkast vedrørende en væsentlig pædagogisk kompetenceudvikling for gymnasiale lærere. DEL medvirker meget gerne i tilrettelæggelse og gennemførelse af dele af den.

Med venlig hilsen

Peter Grünbaum
Rektor, DEL

Undervisningsministeriet
Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Vedr. Høring af forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Pædagogikummet er en meget vigtig del af det at være lærer. En lærer kan være nok så faglig dygtig, uden at være i stand til at lære fra sig. Derfor ser Erhvervsskolernes Elev-Organisation det som meget vigtigt at ingen lærer ansættes uden, i det mindste, en fast aftale om at læreren tager sin pædagogikum uddannelse hurtigst muligt og inden det første år.

Vi mener dog også at det skal undersøges, om pædagogikummet skal være bestået før en ansættelse kan komme på tale, da pædagogikummet er en del af lærerens uddannelse på lige fod med de faglige kvalifikationer. Som loven ser ud i det fremsendte forslag, kan man risikere at en nyansat sænker elevernes uddannelse, idet det senere viser sig at læreren ikke består pædagogikummet. Det betyder at eleverne, som den pågældende lærer har, bliver til ufrivillige forsøgspersoner.

Selvom der i dag eksisterer en lov inden for området, hører vi løbende eksempler fra eleverne om lærerne ikke er gode nok til at lære fra sig. Det udvikler sig hurtigt til en stor ulempe for eleven, som ikke har følelsen af at lære noget eller i hvert fald meget lidt. I sidste ende går det ud over eleven, hvis læreren ikke ved hvordan han/hun skal undervise. Det kan betyde lave karakterer i faget, men værst af alt, at eleven ikke har opnået målet med undervisningen. Det viser at det ikke kun er de nyansatte lærere der har brug for et pædagogikum, men også de lærere der har været ansat i længere tid. Det bør, efter EEOs opfattelse være sådan, at for at få lov at undervise på en gymnasial uddannelse i dag, skal man have et pædagogikum. Det skal som minimum være et krav, at have bestået pædagogikum uddannelsen før en lærer kan fastansættes.

Undervisningsmetoder er ikke statiske. Det forventes selvfølgelig at den enkelte lærer optimerer undervisningen, sådan at den bliver bedre gang for gang. Men det er ikke altid tilstrækkeligt at trække på ens egen erfaring eller de erfaringer lærergruppen har. Et fagligt input vil være nødvendigt fra tid til anden. EEO mener at lærerne som minimum skal opdatere deres pædagogikum hvert 8. år, for at holde undervisningsmetoderne moderne og faglige.

Ved at indføre den nye lov uden en bestemmelse for at lærere, som allerede er ansat, skal have et pædagogikum, som minimum opdateres hvert 8. år, bliver der ikke for alvor rykket ved det problem som mange elever sidder med i dagligdagen. Nemlig at deres lærer ikke på tilstrækkelig vis er i stand til at videregive viden.

Med venlig hilsen

Oskar Liset Pryds Hansen

Formand, HTX udvalget
Erhvervsskolernes Elev-Organisation

Høringssvar til forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) finder det særdeles bekymrende at det fremsatte lovforslag bærer præg af at den høje faglige pædagogiske kvalitet, der kendetegner den nuværende pædagogikumordning på hf og stx, i høj grad er blevet ofret for at opnå en fælles gymnasial platform for den pædagogiske kompetence.

For det første er sidefagssuppleringen der kendes fra hf og stx forsvundet. *"Ifølge Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling vil de nye kandidatuddannelser, der retter sig mod forskellige faglige kompetencer, herunder mod faglig kompetence til at undervise i to fag på de gymnasiale uddannelser, overflødiggøre behovet for sidefagssupplering"* står der i bemærkningerne til lovforslaget. Begrundelsens relation til virkeligheden er ikke dokumenteret, og GL frygter en gentagelse af situationen op til 1998 hvor et alt for stort antal kandidater måtte erfare at deres faglige kvalifikationer i et 3-semesteres sidefag ikke var tilstrækkelige.

For det andet er det foreslåede omfang af teoretisk og praktisk pædagogikum mindre end i den nuværende gennemsnitlige etårige uddannelsesstilling på stx og hf. Det samlede omfang af pædagogikum efter lovforslaget er 20 ECTS-point til teoretisk pædagogikum og 20 ECTS-point til praktik med vejledning. Det svarer til 2/3 årsværk eller 1.120 timer i modsætning til de ca. 1.300 timer i den nuværende etårige stilling.

På baggrund af disse to forringelser af det faglige niveau i det foreslåede pædagogikum i forhold til det nuværende pædagogikum for hf og stx, vil GL foreslå at et nyt fælles gymnasiale pædagogikum suppleres med ret og pligt til efter- og videreuddannelse inden for de første år efter pædagogikum er afsluttet. GL vil foreslå et omfang af efter- og videreuddannelse svarende til 20 ECTS-point inden for en 1-2 årig periode.

GL er tilfredse med at der med lovforslaget lægges op til en pædagogikumordning der grundlæggende er fælles for de gymnasiale lærere i alle de gymnasiale uddannelser. GL ser frem til at det fagdidaktiske element udbredes til det erhvervsgymnasiale pædagogikum. Samtidig kan det styrke den nødvendige rekruttering af nye gymnasiale lærere i de kommende år at den umiddelbare fastansættelse, der nu kendes fra erhvervsgymnasierne, udbredes til hf og stx. Dog skal der gøres opmærksom på problemstillingen angående ansættelse af kandidater uden pædagogikum i de små fag. Denne problemstilling vil blive forstærket hvis ordningen er underfinansieret eller/og bliver finansieret via gymnasieuddannelsernes elevtakster.

GL finder det bekymrende at forslaget økonomiske og administrative konsekvenser endnu ikke er kendt, men først er ved at blive endeligt afklaret. Herudover finder GL den foreslåede blandede finansiering af det nye pædagogikum dybt problematisk. Ved, som foreslået, at indregne en del af udgifterne til pædagogikum i de enkelte uddannelsers elevtaxameter, får institutionerne uhensigtsmæssige incitamenter. Problemet er at man herved ikke får koblet tilskuddet direkte til udgiftskilden som er antal ansatte der skal have pædagogikum. Det giver følgende incitamentsproblemer:

- Det giver skoler og skoleformer ressourcer selv om de ikke har rekrutteringsbehov, og det sker på bekostning af de skoler der har behovet.
- Det kan motivere centralt beliggende skoler til at ansætte kandidater med pædagogikum fra skoler i udkantområderne idet de har et reduceret incitament til selv at uddanne dem.
- Ved stigende rekrutteringsbehov vil ressourcerne til pædagogikum ikke stige tilsvarende, men skolerne vil være nødsaget til at anvende ressourcer der er givet til andre formål.
- De små fag kan komme i klemme da skolerne primært vil sørge for at få dækket behovet i de store fag.

GL må derfor på det kraftigste opfordre til at pædagogikum finansieres med et særtaxameter der dækker skolernes og kursernes reelle udgifter til pædagogikumuddannelsen.

Derudover har GL en række mere tekniske kommentarer til lovforslaget:

Der mangler regler for hvordan en lærer opnår undervisningskompetence i et ekstra fag erhvervet efter pædagogikum. GL anbefaler at en sådan supplerende undervisningskompetence opnås ved deltagelse i de fagdidaktiske kurser der hører til faget i det ordinære pædagogikumforløb.

Lærere der er blevet ansat på erhvervsgymnasier inden den 1/8-2009, men ikke har påbegyndt et pædagogikum på dette tidspunkt, bør få ret til at følge det nye pædagogikum.

Ad § 9: GL vil anbefale at termen bitilsynsførende fjernes fra selve loven. GL finder det mest hensigtsmæssigt at i tilfælde hvor det er nødvendigt at udpege to tilsynsførende, har begge tilsynsførende samme status og arbejdsopgaver. Derfor mener vi at før de nærmere regler om antallet af konferencer mv. er fastsat i den kommende bekendtgørelse, bør termen tilsynsførende/bitilsynsførende ikke specificeres nærmere.

Ad § 20, stk. 3: Fristen for hvornår man senest skal have afsluttet et pædagogikum efter 2002-ordningen bør forlænges, så der er taget hensyn til de tilfælde hvor kvindelige kandidater har to barsler inden pædagogikum er afsluttet.

Ad § 20, stk. 5: GL savner klare regler for hvordan lærere med et erhvervsskolepædagogikum fra før 2009 fremover får undervisningskompetence på hf og stx.

Det er ikke klart hvad der menes med lovbemærkningerne til §14, stk. 1 ”Med forslaget præciseres det, at skolens leder kan give merit for pædagogiske kvalifikationer, hvis lederen skønner, at ansøgerens kvalifikationer, for hvilke der søges merit, ligeværdigt kan erstatte et tilsvarende forløb i uddannelsen. Disse kvalifikationer kan til eksempel være opnået i forbindelse med universitetsuddannelsen.” GL må opfordre til at universitetsuddannelserne ikke udformes således at den faglige fordybelse forringes ved at teoretisk pædagogikum eller dele af dette er indeholdt i universitetsuddannelsen.

Opsummerende indebærer lovforslaget en betydelig forringelse af den faglige og pædagogiske uddannelse af gymnasielærere på det alment gymnasiale område i forhold til i dag. Ordningen finansieres efter en u hensigtsmæssig blandingsmodel der skaber grundlag for en uheldig incitamentsstruktur der hindrer skolerne i at uddanne den rette mængde kandidater i alle fag. På den baggrund kan GL ikke støtte lovforslaget i sin nuværende form.

Med venlig hilsen

Gorm Leschly
Formand for GL

Vesterbrogade 16
1620 København V
Tlf. +45 33 29 09 00
Fax +45 33 29 09 01
E-mail gl@gl.org
www.GL.org
Danske Bank:
4180-3119409209 ■

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

18. marts 2008

Høringsvar til Forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Undervisningsministeriet har i brev af 27. februar 2008 fremsendt forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser i høring.

Rektorforeningen bakker op omkring lovforslagets intention om at samle de eksisterende pædagogikumordninger på de gymnasiale uddannelser i én fælles pædagogikumuddannelse. Dette kan bidrage til at styrke videndeling, lærerudveksling og samarbejde på tværs af de gymnasiale uddannelser.

Rektorforeningen finder dog at lovforslaget på flere områder forekommer at være en uheldig sammenblanding af de tidligere ordninger, der indebærer en forringelse af det faglige niveau i uddannelsen. Rektorforeningen finder derfor anledning til at udtrykke betænkeligheder ift. Undervisningsministeriets udkast. Det drejer sig på et overordnet plan om:

- At afskaffelsen af sidefagssupplering og en reducere af uddannelsens omfang betyder en forringelse af det faglige niveau og nødvendiggør obligatorisk efteruddannelse efter den 1-årige uddannelse.
- Indførelse af fastansættelse binder skolerne, og giver ikke incitament til at uddanne i de små fag – ikke mindst hvis ordningen er underfinansieret.
- En blandet taxametermodel som den skitserede er uhensigtsmæssig, da den skaber uklarhed om indtægtsdækningen. Dette giver skolerne incitament til at uddanne færre pædagogikumkandidater, og introducerer en *free rider* problematik, som ikke har været kendt på det alment gymnasiale område.

I det følgende redegøres nærmere for ovenstående problemstillinger.

Omfang og tilrettelæggelse

Rektorforeningen er overordnet tilfreds med, at man har valgt at komprimere pædagogikum til et 1-årigt forløb, da det kan bidrage til større progression og sammenhæng i uddannelsesforløbet. Samtidig vil det kortere forløb gøre det mere attraktivt for kandidater at tage pædagogikum, og dermed bidrage til at imødekomme den stigende efterspørgsel på uddannede undervisere i gymnasiet.

Afskaffelsen af sidefagssupplering og redueringen af pædagogikumuddannelsen til 40 ECTS-point uden krav om efteruddannelse vil uundgåeligt indebære en forringelse af det faglige niveau i uddannelsen. Kravet til efteruddannelse skal ses som starten på lærerens generelle efteruddannelsesforløb, hvor faglig og pædagogisk efteruddannelse koblet med supervision bør være et fast element igennem hele ansættelsen.

Gymnasiereformens vægt på tværfaglighed og nye undervisningsmetoder indebærer store pædagogiske udfordringer, der stiller store krav til underviserne. Der er derfor et stort behov for fastholde det faglige niveau i uddannelsen samt sikre en faglig efteruddannelse, så eventuelle faglige huller lukkes og lærerne rustes til de fagdidaktiske udfordringer. Rektorforeningen foreslår derfor at pædagogikum gøres 1-årig - med krav til obligatorisk efteruddannelse på fx 20 ECTS-point (fx efter 1-2 år) - med en samlet normering svarende til et årsværks fuldtidsuddannelse (dvs. 60 ECTS-point).

Rektorforeningen er tilfreds med at man i lovforslaget har afskaffet det afsluttende projekt efter praktisk pædagogikum da det kan lette det ellers pressede forløb.

Af hensyn til sammenhængen og progressionen i kandidaternes uddannelsesforløb, foreslår Rektorforeningen at dele af den teoretiske del af uddannelsen placeres inden semesterstart på universitetet, og at modulerne så vidt muligt placeres i mindre belastede perioder på skolen, så der ikke sker for mange afbrud i den praktiske del af uddannelsen.

Rekruttering og ansættelse

Med lovforslaget indføres en model for ansættelse, hvor lærere uden pædagogikum ansættes i faste stillinger efter behov. Dermed lægges der op til, at alle stillinger fremover skal være faste uanset om læreren har pædagogikum eller ej.

Rektorforeningen er tilfreds med at udbuddet af pædagogikumkandidater ikke længere er betinget af en central dimensionering, men nu er bestemt af skolernes reelle behov.

Rektorforeningen finder det imidlertid problematisk, at ministeriet fastlægger bestemmelserne for oprettelse af midlertidige stillinger, da det begrænser rektors muligheder for at slå midlertidige stillinger op (årsvikarer). Der er behov for midlertidige stillinger i forbindelse med orlov, barselsorlov, nedsat tid, langvarig sygdom o.l. Udgangspunktet for optagelse i pædagogikum bør være midlertidig ansættelse, mens fastansættelse af lærere bør ske på baggrund af pædagogikumudtalelsen eller selve forløbet. Derved har den enkelte skole altid muligheden for at tilbyde en aftale - på et tidspunkt i forløbet. Pædagogikum ved fastansættelse gør det desuden vanskeligt at oprette uddannelsesstillinger i de små fag. Som det fremgår af bemærkningerne, vil der sjældent på en skole være timer til en lærerkandidat i de små fag, hvormed disse skoler bringes i vanskeligheder.

Mange skoler har allerede nu vanskeligt ved at rekruttere lærere (fx i latin og naturvidenskabelige fag), og flere skoler har måttet lade undervisningen varetage af lærere med en midlertidig undervisningskompetence. Dette vurderes at kunne forsvares ud fra en vurdering af deres undervisningskompetencer i faget, samt erhvervet tillægskompetence ved at følge suppleringskurser på universitetet.

Der er brug for at tænke undervisningskompetence på en ny og mere fleksibel måde, der på én gang imødekommer fagbekendtgørelsens niveauekrav og samtidig sikrer at skolerne fremover kan udbyde kvalificeret undervisning i alle fag. Samtidig efterlyses der regler for hvordan en lærer opnår undervisningskompetence i et ekstra fag erhvervet efter pædagogikum.

Rektorforeningen finder, at en fremadrettet model grundlæggende bør basere sig på følgende principper:

- *Fleksibilitet i regelsættet:* Dispensation til at lærere inden for det videnskabelige hovedområde midlertidigt skal kunne varetage undervisningen i relaterede fag
- *Realkompetencer i stedet for kvalifikationer:* evnen til at undervise frem for retten til at undervise
- *Efteruddannelse og opkvalificering af fastansatte* gennem intensive suppleringskurser udbudt af universiteter og professionshøjskoler.

Økonomi

I lovforslaget lægges der op til en blandet finansieringsmodel. Rektorforeningen har sammen med de øvrige gymnasiale lederforeninger tidligere i forslagsprocessen, over for ministeriet, frarådet en blandet finansieringsmodel, da det skaber en uheldig incitamentsstruktur. Når indtægten er afkoblet i forhold til udgiftskilden fjernes ressourcerne fra de skoler, der har et reelt rekrutteringsbehov, og kan give anledning til *free riding*, hvor nogle skoler 'overlader' ansvaret for at uddanne pædagogikumkandidater til andre skoler. Det er nemmere og billigere for den enkelte skole at ansætte lærere med pædagogikum, og så selv høste finansieringsbidraget.

Rektorforeningen foreslår derfor at pædagogikum - ligesom i dag på det alment gymnasiale område finansieres ved hjælp af et særskilt pædagogikumtaxameter. Fordelene herved er bl.a. at:

- Der er en direkte sammenhæng mellem aktivitet og tilskud,
- Fælles finansiering vil øge "forsyningsikkerheden" i en periode, hvor der skal rekrutteres mange nye kandidater til afløsning for de mange, der pensioneres i de nærmest kommende år,
- Omkostningen og tilskuddet til pædagogikum gøres uafhængigt af hvor pædagogikumuddannelsen gennemføres,
- Incitamentet til at sende lærere i pædagogikum er forholdsvis højt, idet skolen ikke belastes økonomisk,
- Et selvstændigt pædagogikumtaxameter vil tydeliggøre hvor meget den enkelte skole får til uddannelse af pædagogikumkandidater,

Der er allerede betydelige rekrutteringsproblemer til de faste stillinger, så det er af afgørende betydning at øge uddannelsen af kandidater. Det kræver at pædagogikumordningen hænger sammen økonomisk, således at alle har incitament til at deltage i uddannelsen af nye pædagogikumkandidater. Man må derfor sikre sig, at der er overensstemmelse mellem taxameterets størrelse og omkostningerne ved uddannelsen.

Endelig finder Rektorforeningen det problematisk at forslaget økonomiske konsekvenser (takster mv.) ikke er kendt i forbindelse med høringsfasen, da dette har stor betydning for vurderingen af den foreslåede pædagogikumordning. Rektorforeningens hørings svar er derfor betinget af, at ordningen er fuldt finansieret.

Opsamlende indebærer lovforslaget en betydelig forringelse af den pædagogiske uddannelse af gymnasielærere på det alment gymnasiale område i forhold til i dag. Ordningen finansieres efter en uhensigtsmæssig blandingsmodel, der skaber grundlag for en uheldig incitamentsstruktur, hvor skoler undgår at uddanne kandidater. Endelig bindes skolerne til fastansættelse uden sikkerhed for, at der er timer til den pågældende efter pædagogikumuddannelsen. På den baggrund kan Rektorforeningen ikke støtte lovforslaget i sin nuværende form.

På foreningens vegne

Peter Kuhlman
Formand

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Afd. for gymnasiale uddannelser

14. marts 2008

Sags nr: 052.017.021 Forslag til pædagogikumlov

Handelsskolernes Lærerforening har følgende bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser:

Foreningen er tilfreds med de forbedringer af pædagogikum i forhold til det eksisterende erhvervsskolepædagogikum, forslaget indebærer.

Foreningen er imidlertid yderst betænkelig ved den del af finansieringen, der forudsættes at ske via forhøjelse af uddannelsestaxametrene. Det kan - med erhvervsskolernes skrantende økonomi in mente - give nogle skoler anledning til "kassetækning" ved udelukkende at ansætte undervisere, der i forvejen har pædagogikum - og derved "tjene" pædagogikumandelen af undervisningstaxametret "ind".

Foreningen skal derfor foreslå, at skolernes udgifter til pædagogikum fuldt og helt dækkes af et særligt pædagogikumtaxameter, således at det sikres, at midlerne alene anvendes til deres formål.

For så vidt angår overgangsreglerne finder foreningen, at en lærer, der ansættes inden 1. august 2009, og som ikke har påbegyndt erhvervsskolepædagogikum, skal have ret til at tage pædagogikum efter den nye ordning.

Med venlig hilsen

Søren Hoppe Christensen
Handelsskolerens Lærerforening

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Den 20. marts 2008

Høringssvar fra Gymnasieskolernes Inspektorforening (GI) til Forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Undervisningsministeriet har i brev af 27. februar 2008 fremsendt forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser i høring.

I)

Lovforslagets finansieringsmodel af pædagogikum med en del af finansieringen i de generelle taxametre er problematisk og står således i skarp kontrast til de formulerede intentioner.

GI anbefaler, at Pædagogikum 2009 reelt styrker incitamentet til at uddanne et passende antal kandidater, således at bevilget takst per gennemført pædagogikum afspejler den faktiske pris for et gennemført kandidatforløb.

II)

GI anbefaler, at Pædagogikum 2009 reelt bliver en vekseluddannelse på minimum 60 ECTS point.

III)

GI anbefaler, at udnævnelse af kursusleder er et uomgængeligt krav.

IV)

GI anbefaler, at den/de tilsynsførende har fuld kompetence til at vurdere kandidatens indsats, dvs. har samme fagkombination som kandidaten.

Med venlig hilsen,

Gymnasieskolernes Inspektorforening
Susanne Th. Jensen

Undervisningsministeriet
Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

18. marts 2008

Høring af forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Undervisningsministeriet har med mail af 27/02-2008 bedt om bemærkninger fra Lederforeningen for VUC til forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

Lederforeningen for VUC er tilhænger af forslaget om, at der bliver én fælles etårig pædagogikumuddannelse for det almen- og erhvervsgymnasiale område, ud fra en decentral efterspørgselsmodel, dvs. efter behov og ikke længere på baggrund af central dimensionering.

Foreningen kan endvidere principielt godt støtte forslaget om, at lærerne ansættes i faste stillinger og betinget af beståelse af pædagogikum (normalt inden for et år), men skal dog henvise til den uløste problematik med de små fag, som bl.a. fremhævet i drøftelse på tidligere møde mellem Undervisningsministeriet og de fire skolelederforeninger.

Sidefagssupplering afskaffes og omfanget af pædagogikum reduceres til 40 ECTS, dvs. til 1120 timer og dermed mindre end i dag. Foreningen frygter i den forbindelse, at der vil ske en faglig forringelse af pædagogikum.

Foreningen finder det ikke tilfredsstillende, at forslagets økonomiske og administrative konsekvenser ikke er afklaret på tidspunktet for høringen, men går ud fra, at det ikke er et udtryk for, at det nye pædagogikum helt eller delvis skal finansieres ved besparelser på skolerne.

Med lovforslaget lægges der op til en blandingsmodel for så vidt angår finansiering af pædagogikum, dvs. både via uddannelsestaksameteret og et særskilt pædagogikumtaksameter.

Den mere præcise fordeling fremgår ikke, men nævnte finansieringsmodel er en model som lederforeningerne på det gymnasiale område, i brev mv. til Undervisningsministeriet, har fremhævet ikke er ønskelig, pga. en uheldig incitamentsstruktur.

Foreningen skal således foreslå, at pædagogikum finansieres af et selvstændigt pædagogikumtaxameter, fordi – som nævnt i brevet fra lederforeningerne:

- Der med et særskilt pædagogikumtaxameter er en direkte sammenhæng mellem aktivitet og tilskud.
- Fælles finansiering vil øge ”forsyningssikkerheden” i en periode, hvor der skal rekrutteres mange nye kandidater til afløsning for de mange, der pensioneres i de nærmest kommende år.

- Omkostningen og tilskuddet til pædagogikum gøres uafhængigt af, hvor pædagogikumuddannelsen gennemføres.
- Den enkelte institutions økonomi belastes ikke umiddelbart, når lærere sendes på pædagogikum.
- Incitamentet til at sende lærere i pædagogikum er forholdsvis højt, idet skolen ikke belastes økonomisk.
- Et selvstændigt pædagogikumtaxameter vil tydeliggøre, hvor meget den enkelte skole får til uddannelse af pædagogikumkandidater.

Afslutningsvis skal det anføres, at foreningens høringssvar er afgivet, uden at alle elementer er klarlagt i lovforslaget, jf. ovenfor, herunder ikke mindst finansieringen.

Med venlig hilsen

Verner Rylander-Hansen
Formand for Lederforeningen for VUC

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Undervisningsministeriet
Afdeling for gymnasiale uddannelser

E-mail: Helle.Kristensen@uvm.dk

Høringsvar over udkast til forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Universitets- og Bygningsstyrelsen har ved e-mail af 27. februar 2008 fra Undervisningsministeriet modtaget høring over udkast til forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

Styrelsen har følgende bemærkninger til forslaget:

1. I de specielle bemærkninger til § 4, stk. 1 (forslagets s. 12) henvises til lovbekendtgørelse nr. 280 af 21. marts 2006 om universiteter. Styrelsen skal gøre opmærksom på, at loven siden er ændret, og at der derfor bør henvises til lovbekendtgørelse nr. 1368 af 7. december 2007.
2. Det fremgår af bemærkningerne til § 6 (forslagets s. 13), at prøven i teoretisk pædagogikum "afholdes én gang årligt med mulighed for syge- og omprøve". Styrelsen anbefaler, at der sker en præcisering heraf med henblik på at bringe formuleringen i overensstemmelse med øvrige regler om afholdelse af prøver på universiteterne. Styrelsen forslår følgende formulering: "prøven afholdes efter afslutningen af teoretisk pædagogikum". Det fremgår endvidere af § 6, stk. 3, at der skal udformes nærmere regler om prøven for teoretisk pædagogikum. Styrelsen deltager gerne i forbindelse med arbejdet med udformningen af disse regler.
3. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at det universitet, der afholder teoretisk pædagogikum, skal udarbejde en "studieordning" for forløbet, som skal godkendes af Undervisningsministeriet. Styrelsen skal i den forbindelse bemærke, at begrebet "studieordning" på universitetsområdet er udtryk for det enkelte universitets nærmere regulering af visse uddannelsesforhold inden for rammerne af de gældende bekendtgørelser om uddannelse på universitetsområdet, og denne regulering fordrer ikke ministeriets godkendelse. Styrelsen skal derfor anbefale, at der anvendes et andet udtryk end "studieordning" for den beskrivelse af det teoretiske pædagogikumforløb, fx "studieplan", som Undervisningsministeriet skal godkende.
4. Det fremgår af forslagets § 14, at rektor for gymnasieskolen kan meddele merit for dele af pædagogikumforløbet, herunder det teoretiske pædago-

25. marts 2008

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**
Bredgade 43

1260 København K

Telefon 3395 1200

Telefax 3395 1300

E-post ubst@ubst.dk

Netsted www.ubst.dk

CVR-nr. 2090 5808

Ledelsessekretariatet

Gertie Lund

Telefon 7226 5580

Telefax 3395 1300

E-post glu@ubst.dk

Sagsnr. 08-030733

Dok nr. 514801

Side 1/2

gikum, såfremt rektor finder, at pædagogikumkandidaten har erhvervet pædagogiske kvalifikationer, der indebærer, at kandidaten delvist har nået de faglige mål, som er fastsat for hele eller dele af uddannelsen.

Såfremt der er tale om merit i teoretisk pædagogikum for fagelementer, opnået på et universitet, skal styrelsen anbefale, at kompetencen til at tildele merit overlades til det universitet, der afholder teoretisk pædagogikum, idet dette vil være bedst i overensstemmelse med øvrige regler for tildeling af merit i universitære uddannelser.

5. Efter forslagets § 20 samt bemærkningerne hertil (forslagets s. 20) skal loven træde i kraft 1. januar 2009, men først have virkning for kandidater, der ansættes per 1. august 2009. Styrelsen skal bede om en nærmere drøftelse heraf, inden lovforslaget fremsættes, idet dette kan få betydning for styrelsens arbejde med ophævelse af bekendtgørelse nr. 668 af 12. august 2002 om gymnasierelateret faglig supplerings på universiteterne (suppleringsbekendtgørelsen), herunder hvornår universiteterne sidste gang kan tilbyde sidefagssupplerings, samt hvornår der sidste gang kan afholdes eksamen for sidefagssuppleringsforløb.

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**

Side 2/2

Med venlig hilsen

Gertie Lund
Chefkonsulent

Erik Juul Hansen
<erik.juul.hansen@gymnasi
er.dk>

14-03-2008 16:38

Til "Helle.Kristensen@uvm.dk" <Helle.Kristensen@uvm.dk>

cc

bcc

Emne Høring om pædagogikum

Foreningen takker for det tilsendte lovforslag. Vi har følgende kommentarer.

Lovforslaget lægger op til en for stx-institutionerne ny styring af dimensioneringen til pædagogikum, idet de selvejende institutioner fremover selv gøres ansvarlige for såvel ansættelse som uddannelse af gymnasielærere. Som private, selvejende institutioner har vi forståelse for, at vi også får ansvaret for et så væsentligt område som dette; men samtidig fører modellen med at fastansætte kandidaterne ved indgangen til pædagogikum også et problem med sig.

Vi finder det nemlig betænkeligt, at skolerne på ansættelsestidspunktet ikke har specielt gode muligheder for at vurdere, hvilke pædagogiske kvalifikationer en kommende fastansat lærer egentlig har eller er i stand til at erhverve sig. I en tid, hvor faglighed alene ikke er tilstrækkeligt til at udfylde jobbet, ville vi foretrække, at pædagogikum var afsluttet inden fastansættelse finder sted. Det er naturligvis vigtigt, at ansættelsen kan bringes til ophør, hvis pædagogikum ikke består, som det også er hensigten i lovforslaget; men mange skoler vil givetvis ønske, at de også kan skille sig af med lærere, der lige akkurat består pædagogikum, uden at det koster lønudgifter i en længere opsigelsesperiode.

Umiddelbart forekommer loven selvmodsigende i den forstand, at ministeriet samtidig forbeholder sig ret til at sikre sig, at der uddannes et tilstrækkeligt antal kandidater regionalt og nationalt, også i små fag. Det er jo netop hensigten med loven, at skolernes behov for at fastansætte lærere med bestemte fag bliver styrende for, hvor mange kandidater der uddannes. Imidlertid er vi, som forening med en række mindre gymnasier i vores kreds, meget tilfredse med denne ordning. Vi kan sagtens forestille os, at der på et mindre gymnasium med f.eks. kun én lærer i et fag, kan opstå en situation, hvor denne lærer forlader gymnasiet og gymnasiet derfor er ude af stand til at stå for den pædagogiske uddannelse af en efterfølger. Denne situation kan med lovforslaget afhjælpes netop ved at staten sikrer uddannelsen af kandidater også i små fag. Disse kandidater må dog nødvendigvis ansættes i midlertidige stillinger.

Også med henblik på varetagelsen af mindre gymnasiers interesser er det væsentligt, at udkastets bestemmelser om, at en kandidat i visse tilfælde kan modtage dele af sin pædagogiske uddannelse på en anden skole end ansættelsesstedet fastholdes i den endelige lov. Både denne bestemmelse og bestemmelsen om at pædagogikum i særlige tilfælde kan gennemføres senere end inden for det første år vil hjælpe til at smidiggøre ordningen på mindre gymnasier.

Finansieringen af pædagogikum foreslås delt mellem et egentligt taxametertilskud og en forhøjelse af skolernes almindelige taxameterbevilling. Vi kan tilslutte os den model; men med henblik på at lette samarbejdet mellem naboskoler, ville det være hensigtsmæssigt med en præcisering af de finansieringsmæssige konsekvenser i de tilfælde, hvor hele eller dele af pædagogikum foregår på en anden skole.

Endelig finder vi det vigtigt, at muligheden for at skolerne i særlige tilfælde kan foretage tidsbegrænset ansættelse af en lærer uden undervisningskompetence fastholdes i den endelige lov.

Til slut skal vi blot bemærke, at der indgår to kapitler med nummerangivelsen 2.

Med venlig hilsen

Per Knudsen, **Formand**
Private Gymnasier og Studenterkurser

PROFESSIONSHØJSKOLERNES REKTORKOLLEGIUM

Danish Rectors' Conference of University Colleges

Undervisningsministeriet
Att.: Helle.Kristensen@uvm.dk

København, den 14. marts 2008
ASP/0138

Høring over forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Professionshøjskolernes Rektorkollegium – University Colleges Denmark takker for indkaldelse til høring over forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium har følgende bemærkninger:

Vi finder, at de grundlæggende principper for lovforslaget er væsentlige og hensigtsmæssige. Pædagogikum beskrives som en ansættelsesbetinget uddannelse, en fælles gymnasial læreruddannelse og en uddannelse, der grundlæggende er både teoretisk og praktisk (vekselvirkende). Lovudkastet giver en hensigtsmæssig ramme for væsentlig pædagogisk kompetenceudvikling for gymnasiale lærere.

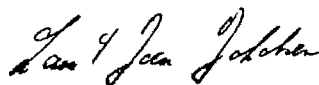
Uddannelsens omfang på 40 ECTS point synes også at være hensigtsmæssig og håndterlig, idet pædagogikumkandidaten i sit første ansættelsesår således kan bringe både sin egen undervisning, sin teoretiske uddannelse og sin praktiske uddannelsesdel i spil i lige store dele.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium kan kun anbefale, at der nedsættes et rådgivende udvalg.

I bemærkningerne til lovforslaget refereres flere gange til DEL, som gennem mange år har haft målgruppen "de erhvervsgymnasiale lærere" på PG og som har betydelig viden planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af PG med særligt henblik på denne målgruppe.

DEL er nu en del af den Flerfaglige Professionshøjskole i Region Hovedstaden, og Professionshøjskolernes Rektorkollegium vil gerne anbefale, at DEL inddrages i udfoldelsen af den kommende pædagogikumordning for de gymnasiale lærere, mere præcist i forhold til den særlige erhvervspædagogiske profilering i enkelte moduler eller delmoduler.

Med venlig hilsen

Laust Joen Jakobsen
Formand
Professionshøjskolernes Rektorkollegium

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Den 20. marts 2008

Høringssvar til Forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Undervisningsministeriet har i brev af 27. februar 2008 fremsendt forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser i høring.

Det er en samfundsmæssig opgave at sikre uddannelse, og det er Undervisningsministeriets opgave at tage ansvar for, at det rette antal lærere uddannes, og at de uddannes tilstrækkeligt. Gymnasieskolernes Pædagogikumforening har stor forståelse for, at Undervisningsministeriet forsøger at etablere et fælles pædagogikum for lærere på de gymnasiale uddannelser. Men Forslag til Lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser sikrer ikke i sin nuværende form hverken dimensionering af pædagogikumkandidater eller kvaliteten i pædagogikumuddannelsen. Der er tale om en discountuddannelse og manglende incitament til at uddanne et passende antal lærere.

I. Pædagogikum 2009 skal reelt være en vekseluddannelse:

Den foreslåede discountmodel til 40 ECTS-point sikrer ikke, at pædagogikum i realiteten bliver den vekseluddannelse, som også lovforslaget beskriver som selve grundlaget for pædagogikumuddannelsen; dvs. sikringen af vekselvirkningen mellem teori og praksis. Uddannelsens kvalitet kan ikke klares med mindre end 60 ECTS-point, når der skal sikres krav til ny faglighed, nye didaktiske udfordringer og nye former for tværfaglig undervisning. De 40 ECTS-point sammen med pædagogikumkandidatens egen undervisning med 560 arbejdstimer er i forvejen et hårdt belastet arbejdsår, hvorfor yderligere 20 ECTS-point til videreudvikling af kandidaterne det følgende år er en nødvendighed for at opretholde den nuværende kvalitet i pædagogikumuddannelsen.

Pædagogikumforening anbefaler, at Pædagogikum 2009 reelt bliver en vekseluddannelse på minimum 60 ECTS point.

II. Pædagogikum 2009 skal have incitament til at uddanne et passende antal kandidater:

I den foreslåede finansieringsmodel vil en del af tilskuddet til dækning af uddannelse af pædagogikumkandidater blive indregnet i institutionernes generelle undervisningstaxametre, mens en anden del af tilskuddet vil blive ydet som et særskilt pædagogikumtaxameter. I Bemærkninger til lovforslaget (§ 24, nr. 2) anføres, at kombinationen af de generelle taxametre og et pædagogikumtaxameter giver institutionerne en vis fleksibilitet samtidig med, at den indeholder et incitament for institutionerne til at uddanne kandidater.

Pædagogikumforeningen finder det helt afgørende at henlede opmærksomheden på, at den anførte argumentation er uholdbar. For at sikre en incitamentsstruktur, der lever op til det ønskede formål at få uddannet et passende antal kandidater, skal den bevilgede takst per gennemført pædagogikum afspejle den faktiske pris for et gennemført kandidatforløb.

Lovforslagets finansieringsmodel af pædagogikum med en del af finansieringen i de generelle taxametre er endvidere problematisk ved at give uddannelsessteder med stor tiltrækningskraft på færdiguddannede kandidater et incitament til ikke selv at løfte den opgave, det er, at optage nye pædagogikumkandidater på institutionerne. Effekten af lovforslagets finansieringsmodel står således i skarp kontrast til de formulerede intentioner.

Pædagogikumforeningen anbefaler, at Pædagogikum 2009 reelt styrker incitamentet til at uddanne et passende antal kandidater, således at bevilget takst per gennemført pædagogikum afspejler den faktiske pris for et gennemført kandidatforløb.

Pædagogikumforening har desuden følgende anbefalinger til lovforslaget og dets udmøntning:

1) Krav om ubrudte undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed:

Ifølge forslaget § 6 og § 7 fastsætter *undervisningsministeren* regler om henholdsvis teoretisk og praktisk pædagogikum. Af bemærkningerne til § 8 om praktisk pædagogikum fremgår endvidere, at *skolens leder bør tilstræbe*,

at kandidaten får længere ubrudte undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed. Pædagogikumforeningen finder det påkrævet, at Undervisningsministeriet påtager sig det overordnede koordinerende ansvar for det samlede pædagogikumforløbs tilrettelæggelse og sikrer, at pædagogikumforløbet sikres ubrudte undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed. Dette er en forudsætning for kvalitetssikringen af pædagogikum som vekseluddannelse. Den udbredte kritik af den nugældende 1-årige pædagogikumordning viser med al tydelighed, at det er nødvendigt at undgå uhensigtsmæssig fragmentering af forløbet.

Pædagogikumforeningen anbefaler, at Undervisningsministeriet påtager sig det overordnede koordinerende ansvar for Pædagogikum 2009, herunder sikring af ubrudte undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed.

2) Krav om kursusleder:

Det fremgår af forslaget § 8, at undervisningsministeren fastsætter regler om skolens leders ansvar og opgaver, herunder om udpeging af en kursusleder. I Bemærkninger til § 8 stk. 2 nævnes imidlertid, at skolens leder *kan* udpege en kursusleder, der har til opgave at planlægge og koordinere kandidatens samlede uddannelsesforløb. Dette er utilstrækkeligt, da alle tidligere erfaringer og evalueringer viser, at kursuslederen er krumtappen i skolens tilrettelæggelse af pædagogikum og en nøgleperson for kandidaten, når denne skal gennemføre pædagogikum.

Pædagogikumforeningen anbefaler, at udnævnelse af kursusleder er et uomgængeligt krav.

3) Krav om, at den/de tilsynsførende har samme fagkombination som kandidaten:

Ifølge forslaget § 10 afsluttes praktisk pædagogikum med et besøg, hvor kursusleder og den/de tilsynsførende afgør, om kandidaten har bestået praktisk pædagogikum. Dette giver god mening, for så vidt som den/de tilsynsførende har fuld kompetence i forhold til at kunne evaluere kandidaten, dvs. har samme fagkombination som kandidaten. Hvis dette ikke er tilfældet, er tilsynsførendes kompetencer utilstrækkelige til kompetent vejledning af kandidaten og kompetent vurdering af kandidatens udvikling.

Pædagogikumforeningen anbefaler, at den/de tilsynsførende har fuld kompetence til at vurdere kandidatens indsats, dvs. har samme fagkombination som kandidaten.

4) Krav om, at afsluttende besøgs konference i praktisk pædagogikum afspejler uddannelsens hovedintentioner:

I bemærkninger til forslaget § 10 foreslås, at alene de(n) tilsynsførende og kursuslederen deltager i den afsluttende konference efter første år. Pædagogikumforeningen ønsker at gøre opmærksom på, at forslaget ikke tager højde for, at kandidaten indledningsvis bør deltage i den del af den afsluttende konference, hvor der reflekteres over fokuspunkter i de konkrete undervisningstimer og det samlede pædagogikumforløb, da det er en forudsætning for at evaluere kandidatens kompetencer til at reflektere over egen undervisningspraksis og udviklingsforløb, som er i centrum i uddannelsen. Kandidaten deltager derimod ikke i den efterfølgende del, hvor kursusleder og tilsynsførende evaluerer kandidaten med henblik på at træffe afgørelse om, hvorvidt kandidaten har bestået praktisk pædagogikum, og samarbejder om at gøre udtalelsen færdig.

Pædagogikumforeningen anbefaler, at kandidaten deltager i første del af den afsluttende konference.

Forslag til følgegruppe for Pædagogikum 2009:

Pædagogikumforeningen foreslår, at der nedsættes en ministerielt udpeget følgegruppe for Pædagogikum 2009, som har til opgave at sikre videndeling og samarbejde om den centrale opgave, det er, at gennemføre Pædagogikum 2009 på tværs af de fire gymnasiale uddannelser. Pædagogikumforeningen medvirker gerne som sparringspartner i en sådan følgegruppe.

Sammenfatning og konklusion:

Pædagogikumforeningen foreslår derfor, at Lovforslaget til Pædagogikum 2009

- bliver en vekseluddannelse på minimum 60 ECTS point
- styrker incitamentet til at uddanne et passende antal kandidater ved at bevilget takst per gennemført pædagogikum svarer til faktisk pris for et gennemført kandidatforløb.

Pædagogikumforening har desuden følgende anbefalinger til lovforslaget og dets udmøntning:

1. Undervisningsministeriet påtager sig det overordnede koordinerende ansvar for Pædagogikum 2009, herunder sikring af ubrudte undervisningsperioder på mindst 6-8 ugers varighed.

2. Udnævnelse af kursusleder er et uomgængeligt krav.

3. Den/de tilsynsførende har fuld kompetence til at vurdere kandidatens indsats, dvs. har samme fagkombination som kandidaten.

4. Kandidaten deltager i første del af den afsluttende konference.

På baggrund af ovenstående kan Pædagogikumforeningen ikke støtte lovforslaget i sin nuværende form.

På vegne af Gymnasieskolernes Pædagogikumforening
Helene Clemens Petersen
Formand

**Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 Kbh K**

**Rådet for de
Gymnasiale uddannelser**

Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
www.uvm.dk

13. marts 2008

Høring af forslag til lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Rådet for de Gymnasiale Uddannelser har modtaget ovenstående lovforslag til høring.

Rådet er positiv over for etableringen af et fælles pædagogikum for lærere i de gymnasiale uddannelser.

Men rådet anbefaler, at ministeriet nøje følger rekrutteringen af lærere, der får pædagogikum, og i den forbindelse er opmærksom på, at eksempelvis den valgte finansieringsmodel ikke må udgøre en barriere for den nødvendige rekruttering. De skoler, som har brug for at ansætte kandidater, skal have dækning for den samlede udgift hertil.

Rådet havde også gerne set, at der i lovforslaget var sikret tidsmæssig plads til undervisernes fortsatte, modne refleksion over egen praksis i samarbejde med kolleger og til efteruddannelse i forlængelse af det gennemførte pædagogikum.

Eva Hofman-Bang
formand

Sekretariat **Steen Lassen**, studielektor
Tlf-arb 3392 5144
e-mail steen.lassen@uvm.dk
<http://us.uvm.dk/gymnasie/raad/>